

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 57. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA

A maiores kategória tétele

(2021. április 17. 09:00–13:00)

Jobb az aranynál

Hogy a művészek és mesteremberek élete nem mindig veszélytelen, számos antik történet példázza. Az alábbi anekdotát több ókori szerző is megörökítette, ami minden bizonnyal összefügg tanulságos voltával.

Ars nonnunquam periculosa est. Ferunt¹ enim Tiberio regnante artificem quendam² excogitavisse, quomodo vitrum flexibile effici posset. Qui³ admissus est ad Caesarem,⁴ et porrexit⁵ ei phialam,⁶ quam ille indignatus⁷ in pavimentum proiecit. Artifex autem sustulit⁸ phialam de pavimento, quae non fracta,⁹ sed collisa est¹⁰ tamquam vas aeneum. Deinde marculum¹¹ de sinu protulit et phialam correxit.¹² Visa phiala interrogavit Caesar: „Num alius artifex quoque scit hanc condituram¹³ vitrorum?” Postquam artifex iure iurando¹⁴ dixit neminem hoc scire, iussit Caesar illum decollari.¹⁵ Tota officina quoque artificis abolita est, ne aeris, argenti, auri et omnium metallorum pretia detraherentur.¹⁶ Et revera, si vasa vitrea non frangerentur, melius essent quam aurum et argentum.

¹ Jelentése: „azt mondják”.

² Ld. *quidam*.

³ Ún. relatív mondatfűzés; fordítsa így: „ő”.

⁴ Tiberiusról van szó.

⁵ Keresse a *porrigo* igénél.

⁶ *phiala, phialae* f.: csésze, ivóedény

⁷ Az *indignor* participiuma, fordítsa így: „méltatlankodva”, „felháborodva”.

⁸ Keresse a *tollo* igénél.

⁹ Ti. *fracta est*.

¹⁰ A *collido* passzív alakja itt nem „összetör”, hanem „összenyomódik”, „behorpad” értelemben áll.

¹¹ *marculus, marculi* m.: kis kalapács

¹² Keresse a *corrigo* igénél.

¹³ *conditura, conditurae* f.: készítés(i mód), gyártás(i mód)

¹⁴ Ld. *ius iurandum*.

¹⁵ *decollo* 1: lefejez

¹⁶ A *detraho* passivumban azt jelenti: „(le)csökken”.